

Începând din acest număr, cu un nou format, ne-am propus să „găzduim”, în paginile acestei rubrici diverse subiecte care țin de „apărarea și siguranța națională”. Pentru acest număr am abordat subiectul „Transportoarelor Blindate de Trupă” realizat și cu sprijinul D-lui Colonel (r.) Eduard Ene

Cunoscute în lumea militară și sub denumirea de „TBT”, acestea își au originile, în necesitatea de a transporta trupe de infanterie pe câmpul de luptă. Transportoarele blindate sunt, de obicei, înarmate doar cu o mitralieră, deși există variante care transportă tunuri antitanc fără recul, rachete antitanc teleghidate sau mortiere. Acestea nu sunt, de obicei, concepute pentru a lua parte la o luptă directă, ci doar să efectueze manevre cu trupe spre/pe câmpul de luptă în condiții de siguranță. Mașina de luptă a infanteriei este un concept derivat din cel al transportorului blindat pentru trupe. Ca și „descriere”, este de ajuns să amintim faptul că, Majoritatea transportoarelor blindate pentru trupe folosesc în prezent un motor diesel similar celor folosite în cazul camioanelor mari sau autobuzelor. Armata Română folosește în prezent vehiculele TAB (Transportor Amfibiu Blindat), bazate pe seria BTR sovietică, pentru transportul trupelor. Mașinile de luptă ale infanteriei sunt, prin contrast, mult mai puternic înarmate și blindate, fiind concepute pentru a sprijini infanteria. Mai mult chiar, Legea nr.18 din 4 martie 1992 pentru ratificarea Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa stipulează că: Termenul transportor blindat de trupe înseamnă un vehicul blindat de luptă care este conceput și echipat să transporte o grupă de infanterie pentru luptă și care, de regulă, este înarmat cu un armament integrat sau organic, cu un calibru mai mic de 20 mm. Însă, haideți să vedem, cât mai succint istoria acestora.

Scurt Istoric al TAB-ului... de-a lungul vremii

În timpul Primului Război Mondial, când tancul a fost dezvoltat, vehiculul britanic Mark I a fost proiectat cu un mic compartiment pentru pasageri pentru a transporta trupe. Acest tanc poate fi considerat primul transportor blindat pentru trupe, însă primul vehicul blindat proiectat special pentru transportul infanteriei a fost tancul Mark IX care a apărut cu puțin timp înainte de sfârșitul războiului. În interiorul acestuia încăpeau maxim 30 de soldați. Aceștia puteau trage din interiorul tancului. În timpul reînarmării din perioada interbelică, Germania nazistă a realizat potențialul și necesitatea introducerii unor transportoare blindate pentru trupe. Trupele pedestre și cele motorizate (dependente de o rețea de drumuri bună) nu puteau ține pasul cu unitățile de tancuri. Wehrmachtul a proiectat autoșenile blindate pentru ca infanteria să țină pasul cu tancurile. Acestea aveau un blindaj ușor, fiind echipate cu un motor de camion obișnuit. Infanteria trebuia să mențină ritmul și să sprijine tancurile, conform doctrinei militare Blitzkrieg. Semișenilatele SdKfz 251, utilizate de Wehrmacht, împreună cu semișenilatele M2 și M3 folosite de armata americană și aliații ei, au reprezentat precursoarele transportoarelor blindate din prezent. După sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial au apărut mai multe tipuri de transportoare blindate construite special pentru acest rol. Armata americană a testat mai multe vehicule șenilate, însă în final, transportorul blindat M113 a fost ales pentru producția în masă. Aproximativ 80.000 de vehicule M113, poreclite „cutii pe șenile” sau „taxiurile câmpului de luptă”, au fost construite în total. Armata sovietică a proiectat seria de vehicule blindate pe roți BTR pentru transportul soldaților: BTR-40, BTR-152,

BTR-60, BTR- 70, BTR-80 și BTR-90. Acestea beneficiau de tracțiune integrală pentru o mobilitate sporită.

Scurtă istorie a T.A.B.-urilor românești

După invadarea Cehoslovaciei în anul 1968, de către țările Pactului de la Varșovia, cu excepția României și Albaniei, Consiliul de Apărare al Republicii Socialiste România a adoptat o nouă strategie națională de apărare. Dezvoltarea unei industrii autohtone de armament a devenit prioritate națională. Așa se face că, apare: □ TAB-77 (Transportorul Amfibiu Blindat Model 1977) este un transportor pentru trupe proiectat și fabricat în România. Constituie un mijloc de luptă și transport al grupei de infanterie din unitățile mecanizate. A fost succesorul modelului TAB-71, fiind înlocuit la rândul său de modelul B-33 Zimbru. Modelul de referință al temei de cercetare-proiectare a fost transportorul sovietic BTR- 70, însă TAB-77 este un vehicul blindat de luptă diferit de acesta. A fost proiectat în anii 1970, fiind fabricat între anii 1978 - 1991. România a fabricat și modelul BTR-70 sub licență sovietică pentru export în Republica Democrată Germană. □ Transportorul blindat are trei compartimente: camera de conducere (în partea din față), camera desantului (la mijloc) și camera energetică. Camera de conducere este ocupată de mecanicul conductor și comandant. Trăgătorul ocupă scaunul din turelă, iar restul soldaților scaunele laterale și bancheta din spate. Camera energetică este despărțită de camera desantului printr-un perete etanș. Îmbarcarea și desantul se realizează prin cele două uși laterale. Această soluție a fost implementată și la transportorul TAB-71M începând cu anii 1980. În lateral, TAB-77 are câte trei ambrazuri pentru trageri cu armamentul individual al soldaților. Toți militarii au aparate de observare pe timp de zi, iar comandantul și mecanicul conductor au câte un AVN (aparat de vedere pe timp de noapte) în infraroșu. Cele două motoare diesel Saviem a câte 130 de cai putere fiecare antrenează roțile celor patru punți astfel: motorul din dreapta punțile I și III, iar cel din stânga punțile II și IV. Suspensia este independentă, de tip bară de torsiune. Transportorul este dotat cu un sistem centralizat de reglare a presiunii aerului din pneuri. Armamentul constă într-o mitralieră grea MTB (abreviere de la Mitralieră Transportor Blindat, denumirea mitralierei KPV de origine sovietică fabricată sub licență în România) de calibrul 14,5 mm și o mitralieră PKT de calibrul 7,62 mm (fabricată sub licență). Suplimentar, un soldat din grupă este dotat cu aruncătorul de grenade AG-7, iar restul soldaților au 21 de grenade defensive F1 la dispoziție.

Un prototip Românesc versus cel American

În prezent, România a hotărât cumpărarea a 227 de transportoare grele Piranha 5 de la americanii de la General Dynamics, dar în paralel se dorea dezvoltarea și construcția la Uzina din Moreni a unui nou transportor amfibiu blindat 8X8 „Agilis” printr-o firmă mixtă cu nemții de la Rheinmetall. În ședința de Guvern, din 29 noiembrie 2017 s-a revenit și s-a decis că : ” a fost adoptată hotărârea prin care s-au aprobat circumstanțele și procedura specifică aferente etapei 1 a programului esențial de înzestrare „Transportor blindat pentru trupe 8×8”, în vederea atribuirii unui acord-cadru de furnizare a 227 de transportoare blindate și derivate pe platforma PIRANHA 5 și a suportului logistic inițial către General Dynamics European Land Systems - Mowag GmbH” Conform datelor furnizate de MApN, la acea oră, transportorul blindat pentru trupe 8×8 constituie un mijloc de transport al grupei de infanterie, precum și al structurilor de sprijin, absolut necesar pentru îndeplinirea misiunilor specifice de către Forțele Terestre Române. Acest vehicul asigură o mobilitate sporită și o protecție corespunzătoare personalului îmbarcat pe timpul executării misiunilor specifice, în orice zonă de relief, indiferent de timp, anotimp sau condiții meteorologice.

Fișa ”tehnică” Piranha V

Piranha V (grad de protecție STANAG 4569 nivel 4/4a/4b, putând urca pana la nivelul 5) este transportor blindat din absolut toate punctele de vedere. Mai putem observa ca: protecția asta

crescuta e buna la TAB, dar nu-i chiar așa protecție crescuta cum am fi tentați să credem. Rusii, ca doar nu ne pregătim să ne luptăm cu albanezii, cresc calibrele tunurilor montate pe transportoare și mașini de luptă, ale infanteriei, plus ca le dotează și cu rachete AT. Practic, in fata unui tun rapid de calibrul 30mm ar trebui sa avem STANAG nivel 6 (foarte util in fata barajelor de artilerie), dar in fata unui calibru superior, de sa zicem 40mm, n-avem ce sa opunem. Într-adevăr un nivel de protecție crescut ajuta împotriva armelor de infanterie, a aruncătoarelor de bombe, a transportoarelor rusești mai vechi încă dotate cu celebra 14,5mm sau împotriva minelor, dar abia, la orizontul anilor 2026. Atunci când, cele 227 de Pirahna 5 ar trebui sa fie operaționale, este foarte probabil sa ne confruntam cu calibre superioare, inclusiv 57mm (tun încercat deja de ruși pe ATOM - ul, pe care vroiau să-l construiască cu francezii). Așadar eterna întrebare rămâne: grad ridicat de protecție sau mobilitatea cât mai mare?

Fișa Tehnică AGILIS8X8

Lungime: 8.02 m, Lățime (fără oglinzi exterioare): 2.99 m, Înălțime (normală APC): 2.5 m, Garda la sol: 0.43 m, Motor: 612 PS Liebherr R6, Carburant: Diesel, F34/63/JP-8, Cutie viteze: ZF automată, Viteza: 100+ km/h, Raza de acțiune: 800+ km, Panta transversală max: 60 %, Panta longitudinală max: 30 %, Viraj (Radius): 9,5 m, Protecție mine, capcane mine (IEDs) și arme de foc de calibrul mic, Sistem modular extensibil de protecție, Suspensie independentă. Armament calibrul mijlociu: Stație de armă: standard tehnica actuală 30 mm / până la 150 lovituri; Mitralieră coaxială 7.62 mm / Lovituri 400 coaxiale, Optică separată pentru comandant. Echipaj: sofer + comandant + tragator + 7 luptatori

Opinie - Lider Național de Sindicat în domeniul apărării - C. Bucuroiu TBT 8×8 : "Rămân naivul care cred ca investind 200.000- 300.000 euro industria de apărare românească poate produce armament, muniție, tehnică de luptă, pulberi și explozibil la nivelul cerut de dotarea unei armate moderne și dezvolta 25- 30000 locuri de muncă de înaltă tehnicitate. Dacă ne uitam în jurul nostru Polonia, Serbia, Georgia, Turcia au dezvoltat tehnica blindată de luptă autohtonă. Eu cred că, Automecanica și GD vor dezvolta TBT ul pe cerințele caietului de sarcini ale MAPN. Ultima discuție avută cu ministrul Nicolae Ciuca îmi dă această speranță."

Ariciuc Corvin Bogdan